

УПОВНОВАЖЕНИЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ

НАКАЗ

31. 10. 2022

м. Київ

№ 88.15/22

Про затвердження Положення про експертну раду при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», з метою забезпечення належної діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про експертну раду при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, що додається.

2. Управлінню документального забезпечення та контролю виконання (Охріменко Т.М.) забезпечити ознайомлення представників Уповноваженого, радників Уповноваженого та працівників Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з цим наказом.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Керівника Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Романюка Р.В.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини

31. 10. 2022 року № 88.15/22

ПОЛОЖЕННЯ про експертну раду при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України

1. Загальні положення

1.1. Експертна рада при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Експертна рада) є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, який створюється Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) за пропозицією представника Уповноваженого з прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України (далі – Представник) з метою забезпечення фахової експертно-консультаційної підтримки діяльності Представника.

1.2. Експертна рада у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, іншими нормативно-правовими актами, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також цим положенням.

1.3. Експертна рада діє на громадських засадах.

1.4. Діяльність Експертної ради здійснюється на принципах законності, гуманізму, професіоналізму, об'єктивності, неупередженості, доступності для інститутів громадянського суспільства та засобів масової інформації.

1.5. Рішення про створення, реорганізацію чи припинення діяльності Експертної ради приймає Уповноважений за пропозицією Представника.

1.6. Організаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Експертної ради здійснює Департамент моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України, Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Секретаріат).

1.7. Експертна рада є підзвітною Представнику.

1.8. Положення про Експертну раду затверджується Уповноваженим за пропозицією Представника на основі Типового положення про експертну раду при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, затвердженого наказом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 14 жовтня 2022 року № 75.15/22.

2. Завдання

2.1. Основними завданнями Експертної ради є:

2.1.1 системний аналіз додержання прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України, органами державної влади та органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами;

2.1.2 підготовка пропозицій та рекомендацій щодо запобігання порушенням у сфері захисту прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України або сприяння їх поновленню;

2.1.3 надання пропозицій щодо вдосконалення законодавства України у сфері захисту прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України;

2.1.4 надання пропозицій щодо імплементації норм міжнародного права у сфері захисту прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України у національне законодавство з урахуванням міжнародного досвіду;

2.1.5 надання пропозицій до проєктів нормативно-правових актів у сфері захисту прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України;

2.1.6 представлення результатів досліджень у сфері захисту прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України.

3. Функції

3.1. Експертна рада відповідно до покладених на неї завдань:

3.1.1 забезпечує експертну підтримку діяльності Представника;

3.1.2 сприяє здійсненню моніторингу законодавства у сфері захисту прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України;

3.1.3 аналізує проєкти законів та інших нормативно-правових актів у сфері захисту прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України;

3.1.4 забезпечує проведення досліджень системних прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України;

3.1.5 готує пропозиції щодо запобігання порушень прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України;

3.1.6 розробляє рекомендації, направлені на підвищення правової обізнаності населення у сфері прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України;

3.1.7 забезпечує проведення аналізу міжнародного досвіду у сфері реалізації та захисту прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України;

3.1.8 надає експертну та аналітичну підтримку при підготовці щорічних та спеціальних доповідей Уповноваженого.

4. Члени

4.1. Експертна рада складається з членів Експертної ради, які беруть участь у її роботі персонально. Делегування своїх повноважень членами Експертної ради іншим особам не допускається.

4.2. До Експертної ради можуть бути включені провідні фахівці відповідної сфери права, експерти правозахисних громадських організацій, благодійних фондів, міжнародних організацій, а також представники наукових та дослідницьких інституцій.

4.3. Члени Експертної ради мають право:

4.3.1 брати участь у підготовці та проведенні засідань Експертної ради, формуванні порядку денного засідань Експертної ради, обговоренні питань, винесених на розгляд Експертної ради;

4.3.2 вносити пропозиції щодо розгляду питань, які належать до компетенції Експертної ради, а також пропозицій з питань, які обговорюються;

4.3.3 голосувати з усіх питань порядку денного на засіданнях Експертної ради;

4.3.4 у разі незгоди з прийнятим Експертною радою рішенням висловлювати окрему думку, яка фіксується у протоколі засідання Експертної ради;

4.3.5 у разі неможливості бути присутнім на засіданні Експертної ради викладати письмово власну думку, яка фіксується у протоколі засідання;

4.3.6 брати участь в організації та проведенні просвітницьких заходів;

4.3.7 у будь-який момент вийти зі складу Експертної ради шляхом подання відповідної заяви до Представника через Секретаріат.

4.4. Члени Експертної ради зобов'язані:

4.4.1 у своїй діяльності додержуватися Конституції України і законів України, інших нормативно-правових актів, забезпечувати виконання покладених на нього функцій та повною мірою використовувати надані йому права;

4.4.2 дотримуватись в своїй діяльності принципів професійності, сумлінності, неупередженості та поваги до прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України;

4.5. Всі члени Експертної ради користуються рівними правами і мають однакові обов'язки з усіх питань, пов'язаних з діяльністю Експертної ради.

5. Формування складу

5.1. З метою формування складу Експертної ради Секретаріат за дорученням Представника оприлюднює на офіційному вебпорталі Уповноваженого оголошення про початок формування складу Експертної ради.

5.2. Пропозиції щодо включення до складу Експертної ради приймаються Секретаріатом протягом семи календарних днів з дати оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебпорталі Уповноваженого у паперовій або електронній формі.

5.3. Пропозиції щодо включення до складу Експертної ради повинні містити:

5.3.1 заяву кандидата у довільній формі;

5.3.2 резюме кандидата із зазначенням професійних досягнень, реалізованих проєктів, програм та заходів у сфері захисту прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України;

5.3.3 рекомендаційний лист стосовно кандидата від громадського об'єднання або міжнародної організації, що здійснюють діяльність у галузі захисту прав і свобод громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України (за наявності).

5.4. Протягом трьох календарних днів з дати закінчення прийому пропозицій кандидатів до складу Експертної ради Секретаріат узагальнює надані пропозиції.

5.5. Склад Експертної ради затверджується наказом Уповноваженого не пізніше чотирнадцяти календарних днів з дати відповідного оголошення на офіційному вебпорталі Уповноваженого.

5.6. Включення нових членів або виключення дійсних членів зі складу Експертної ради здійснюється Уповноваженим за пропозицією Представника або Співголови Експертної ради.

5.7. Документи, отримані від кандидатів в процесі формування складу Експертної ради, зберігаються у структурному підрозділі Секретаріату, відповідальному за організацію роботи з документами.

6. Засідання

6.1. Основною формою роботи Експертної ради є засідання.

6.2. На засіданні Експертної ради головує Співголови Експертної ради.

6.3. Представник є співголовою Експертної ради за посадою. Іншого Співголову Експертна рада обирає зі свого складу на першому засіданні новоствореної Експертної ради з числа усіх членів Експертної ради простою більшістю голосів методом відкритого голосування.

6.4. У разі виключення або виходу Співголови зі складу Експертної ради Представник протягом п'яти робочих днів через Секретаря скликає позачергове засідання Експертної ради, на якому обирається новий Співголова.

6.5. Співголова Експертної ради скликає чергові засідання Експертної ради через Секретаря Експертної ради.

6.6. Засідання Експертної ради можуть проводитись в режимі онлайн з використанням відповідних засобів зв'язку.

6.7. Засідання Експертної ради є правомочним приймати рішення, якщо у ньому бере участь більше половини складу Експертної ради.

6.8. Секретар Експертної ради обирається на першому її засіданні з числа усіх членів Експертної ради простою більшістю голосів методом відкритого голосування.

6.9. Секретар Експертної ради:

6.9.1 через відповідального працівника Секретаріату, якого визначає Представник, організовує її роботу та забезпечує постійну взаємодію між членами Експертної ради та Представником;

6.9.2 здійснює підготовку до проведення засідань Експертної ради, у тому числі узагальнює пропозиції щодо порядку денного, який виноситься на розгляд Експертної ради;

6.9.3 повідомляє членів Експертної ради та Представника про дату, час і місце проведення засідання Експертної ради відповідними засобами зв'язку.

6.10. Рішення Експертної ради з усіх питань ухвалюються простою більшістю голосів методом відкритого голосування. Рішення Експертної ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більшість від присутніх на засіданні членів.

6.11. Рішення Експертної ради носять рекомендаційний характер.

6.12. Результати засідання Експертної ради оформлюються протоколом, який складається Секретарем та підписується Представником, Співголовою та Секретарем Експертної ради протягом п'яти днів з дати засідання. Підписаний протокол зберігається у структурному підрозділі Секретаріату, відповідальному за

організацію роботи з документами. Копія протоколу може бути надана члену Експертної ради на його вимогу.

6.13. Експертна рада інформує громадськість про свою роботу шляхом розміщення інформації на офіційному вебпорталі Уповноваженого через структурний підрозділ Секретаріату, відповідальний за висвітлення діяльності Уповноваженого.

**УПОВНОВАЖЕНИЙ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ**

НАКАЗ

13.02.2025

м. Київ

№ 20.15/25

**Про внесення змін до складу
експертної ради при представнику
Уповноваженого Верховної Ради України
з прав громадян, постраждалих внаслідок
збройної агресії проти України**

Відповідно до Положення про експертну раду при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, затвердженого наказом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 31.10.2022 № 88.15/22 (із змінами), з метою актуалізації складу експертної ради при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, враховуючи пропозицію представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України,

НАКАЗУЮ:

1. Викласти склад експертної ради при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, у новій редакції, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 06.02.2023 № 12.15/23 «Про внесення змін до складу експертної ради при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України»;

наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 23.10.2023 № 120.15/23 «Про внесення змін до складу експертної ради при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України».

3. Департаменту документального забезпечення та роботи зі зверненнями (Заболотна О.М.) забезпечити:

ознайомлення представників Уповноваженого, радників Уповноваженого та працівників Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з цим наказом;

оприлюднення цього наказу на офіційному вебпорталі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
від 31.10.2022 № 88.15/22
(в редакції наказу Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
13 02 2025 року № 20.15/25)

**Склад
експертної ради при представнику Уповноваженого Верховної Ради України
з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України**

АЛТУНІНА Ольга Миколаївна	представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України
АРТЕМЧУК Віолета Валентинівна	головна координаторка - директорка громадської організації «Донбас СОС» (за згодою)
БАРЧУК Олена Григорівна	заступниця Голови Правління благодійної організації «Благодійний фонд «РОКАДА» (за згодою)
БАША Інна Володимирівна	голова громадської організації «Центр громадянських ініціатив «Донбас» (за згодою)
ВЕРШИНІНА Валерія Андріївна	виконавча директорка благодійної організації «Благодійний фонд Стабілізуєшен Суппорт Сервісез» (за згодою)
ГЕДЗ Оксана Тарасівна	координаторка з питань адвокації благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист» (за згодою)
ДУРНЄВА Тетяна Володимирівна	голова правління громадської організації «Громадський холдинг «Група впливу» (за згодою)
ЗАЦЕРКОВНИЙ Максим Миколайович	радник генерального директора Товариства Червоного Хреста України (за згодою)
КАПЛІН Євген Володимирович	голова громадської організації «Проліска» (за згодою)
ЗУБИК Віталій Романович	начальник юридичного відділу Представництва Норвезької ради у справах біженців (NRC) в Україні (за згодою)

КОЗАРЕНКО Наталя Володимирівна	заступниця керівника департаменту Правова допомога, керівниця мережі громадських приймалень громадської спілки «Українська Гельсінська спілка з прав людини» (за згодою)
МАКАРОВА Тетяна Ігорівна	спеціалістка з прав людини Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні (за згодою)
МАГДАЛІЦ Олександр Сергійович	представник міжнародного благодійного фонду «Карітас України» (за згодою)
МАТВІЙЧУК Юлія Володимирівна	менеджерка із адвокації благодійної організації «Благодійний фонд «Схід-СОС» (за згодою)
МЕЛЬНИКОВИЧ Богдан Андрійович	юрист громадської організації «Кримська правозахисна група» (за згодою)
МОСКАЛЕНКО Аліна Олександрівна	голова громадської організації «Інститут житла» (за згодою)
ОНІЩУК Ольга Миколаївна	засновниця громадської організації «Поверни своє» (за згодою)
ОХОТНІКОВА Наталія Геннадіївна	керівниця проекту Ради Європи «Посилення судових та позасудових засобів захисту прав осіб, які постраждали від війни в Україні» (за згодою)
ПОТАПОВА Валентина Іванівна	керівниця напрямку національної адвокації в сфері освіти громадської організації «Центр громадянської просвіти «Альменда» (за згодою)
РУТКОВСЬКИЙ Леонід Богданович	генеральний директор благодійної організації «Благодійного фонду «Адвентиське агентство допомоги та розвитку в Україні» (за згодою)
СИНЕНЬКА Марія Олексіївна	експертка з адвокації та зовнішніх відносин Чеської некомерційної неурядової організації «Людина в біді» (за згодою)
СИНЮК Онисія Андріївна	правова аналітикиня громадської організації «Центр прав людини ZMINA» (за згодою)
СЛОБОДЯН Олександра Романівна	координаторка з питань зв'язків та розробки політик Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні (за згодою)
СПАФАРОВ Дмитро Едуардович	спеціаліст з адвокації громадської організації «Крим SOS» (за згодою)

ХОРБАЛАДЗЕ
Володимир Гочевич

радник з правових питань Представництва
Управління Верховного комісара ООН у справах
біженців в Україні (за згодою)

ХРИСТОВА
Ганна Олександрівна

голова Київського Офісу Реєстру збитків,
завданих агресією Російської Федерації проти
України (за згодою)

ШЕПЕЛЕНКО
Анастасія Олександрівна

керівниця юридичного департаменту громадської
організації «Десяте квітня» (за згодою)

**УПОВНОВАЖЕНИЙ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ**

НАКАЗ

11.09.2026

м. Київ

№ 88.15/26

**Про внесення змін до складу
експертної ради при представнику
Уповноваженого Верховної Ради України
з прав громадян, постраждалих внаслідок
збройної агресії проти України**

Відповідно до Положення про експертну раду при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, затвердженого наказом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 31.10.2022 № 88.15/22 (із змінами), з метою актуалізації складу експертної ради при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, враховуючи пропозицію представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України,

НАКАЗУЮ:

1. Викласти склад експертної ради при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, у новій редакції, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність наказ Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 13.02.2025 № 20.15/25 «Про внесення змін до складу експертної ради при представнику Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України».

3. Департаменту документального забезпечення та роботи зі зверненнями (Антоненко О.О.) забезпечити ознайомлення представників Уповноваженого, радників Уповноваженого та керівників структурних підрозділів Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з цим наказом.

4. Відділу інформаційно-комунікаційних систем Департаменту господарського забезпечення (Приймак С.С.) забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
від 31.10.2022 № 88.15/22
(в редакції наказу Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
11 вересня 2026 року № 81.15/26)

Склад
експертної ради при представнику Уповноваженого Верховної Ради України
з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України

АЛТУНІНА Ольга Миколаївна	представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України
АРТЕМЧУК Віолета Валентинівна	головна координаторка – директорка громадської організації «Донбас СОС» (за згодою)
БАРЧУК Олена Григорівна	заступниця Голови Правління благодійної організації «Благодійний фонд «РОКАДА» (за згодою)
БАША Інна Володимирівна	голова громадської організації «Центр громадянських ініціатив «Донбас» (за згодою)
ДЗЕРЖИНСЬКА Ольга Віталіївна	проектна менеджерка благодійної організації «Благодійний фонд «Стабілізейшен Суппорт Сервісез» (за згодою)
ГЕДЗ Оксана Тарасівна	національна експертка з питань внутрішнього переміщення (за згодою)
ДУРНЄВА Тетяна Володимирівна	голова правління громадської організації «Громадський холдинг «Група впливу» (за згодою)
ЗАЦЕРКОВНИЙ Максим Миколайович	радник генерального директора Товариства Червоного Хреста України (за згодою)
ЗУБИК Віталій Романович	начальник юридичного відділу Представництва Норвезької ради у справах біженців (NRC) в Україні (за згодою)
КОЗАРЕНКО Наталя Володимирівна	заступниця керівника департаменту Правова допомога, керівниця мережі громадських приймалень громадської спілки «Українська Гельсінська спілка з прав людини» (за згодою)

КРАСНЕНКО Марія Петрівна	національна експертка з питань внутрішнього переміщення (за згодою)
ЛЕШКОВИЧ Тарас Андрійович	спеціаліст з прав людини Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні (за згодою)
МАГДАЛИЦ Олександр Сергійович	представник міжнародного благодійного фонду «Карітас України» (за згодою)
МАТВІЙЧУК Юлія Володимирівна	співзасновниця громадської організації «Розуміння кризи» (за згодою)
ОНІЩУК Ольга Миколаївна	засновниця громадської організації «Поверни своє» (за згодою)
ОХОТНИКОВА Наталія Геннадіївна	керівниця проєкту Ради Європи «Посилення судових та позасудових засобів захисту прав осіб, які постраждали від війни в Україні» (за згодою)
ПЕРЕДЕРІЙ Марина Олександрівна	директорка благодійного фонду «Помагаєм» (за згодою)
ПОТАПОВА Валентина Іванівна	керівниця напрямку національної адвокації в сфері освіти громадської організації «Центр громадянської просвіти «Альменда» (за згодою)
ТАРАНЕЦЬ Ярослав Максимович	старший юрист благодійної організації «Благодійний фонд «СХІД-СОС»
ТЕЛЕГАНЕНКО Євгеній Леонідович	головний юристконсульт «Адвентиське агентство допомоги та розвитку в Україні» (за згодою)
СИНЕНЬКА Марія Олексіївна	експертка з адвокації та зовнішніх відносин Чеської некомерційної неурядової організації «Людина в біді» (за згодою)
СИНЮК Онисія Андріївна	керівниця аналітичного напрямку громадської організації «Центр прав людини ZMINA» (за згодою)
СЛОБОДЯН Олександра Романівна	координаторка з питань зв'язків та розробки політик Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні (за згодою)
СПАФАРОВ Дмитро Едуардович	спеціаліст з адвокації громадської організації «Крим SOS» (за згодою)

УСОВА Галина Олександрівна	керівниця напряму адвокації соціального захисту благодійної організації «Благодійний фонд «Право на захист» (за згодою)
ФЕРЛІКОВСЬКА Олександра Костянтинівна	радниця з питань координації Кластеру з питань захисту в Україні (за згодою)
ХОРБАЛАДЗЕ Володимир Гочевич	радник з правових питань Представництва Управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні (за згодою)
ХРИСТОВА Ганна Олександрівна	голова Київського Офісу Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (за згодою)
ШЕВЧУК Ірина Андріївна	координаторка проєктів програми EGAP Фонду Східна Європа (за згодою)
ШЕЙГУС Володимир Олександрович	виконавчий директор Ініціативного центру сприяння активності та розвитку громадського почину «Єднання» (за згодою)
ШЕПЕЛЕНКО Анастасія Олександрівна	керівниця юридичного департаменту громадської організації «Десяте квітня» (за згодою)
